

The background of the slide features a pattern of overlapping autumn leaves in various shades of brown and orange, creating a textured, organic feel.

Financování územních samospráv ve Velké Británii, Švédsku, Norsku a Finsku

Mgr. Bc. Libor Kyncl
Doktorský student PrF MU

Témata k semináři

- Financování územních samospráv ve:
 - Velké Británii
 - Švédsku
 - Norsku
 - Finsku

Co je územní samospráva?

= druh samosprávy na teritoriálním základě

- nezávislá od státu a státní správy – samostatné právnické osoby veřejného práva
- stát na územní samosprávu přenáší své příjmy, práva a povinnosti
- územní samospráva může za určitých podmínek vyvíjet podnikatelskou činnost, ale ta není jejím primárním cílem, primárním cílem zajištění veřejných potřeb na daném území

Územní samospráva - dělení

1) územní samosprávné celky nižšího stupně
(obce, counties)

2) územní samosprávné celky vyššího stupně
(kraje, okresy, departementy, districts)

!! významy jednotlivých názvů se mohou lišit –
např. counties jsou v některých zemích ÚSC
nižšího stupně a jinde ÚSC vyššího stupně

Financování územních samospráv

- **Příjmová strana**
- - daňové a poplatkové příjmy (i za úkony samosprávy) – buď vybírané přímo municipalitou nebo vybírané státem a převedené na municipalitu
- - příjmy z podnikatelské činnosti
- - ostatní příjmy – např. dotace a podpory z Evropské unie, půjčky, ...
- - zdroj příjmů (např. poplatník) nerozhoduje o jejich rozpočtovém určení
- vs.
- **Výdajová strana**
- - výdaje jsou určeny na konkrétní účel (rozpočtové určení)

Evropská charta místní samosprávy

- Evropská charta místní samosprávy
- přijata 15. 10. 1985
- v rámci Rady Evropy
- Velká Británie, Norsko, Švédsko, Finsko i ČR jsou signatáři charty

Velká Británie, samospráva

- Místní samospráva:
- 1) counties (hrabství)
- 2) districts (kraje)

Velká Británie, důchodové daně

- Neexistuje dvojí zdanění místní daní z příjmů – rozdíl proti Finsku a Švédsku

Velká Británie – transferové daně

- Daň z převodu nemovitostí – property transfer tax – ve výši 1 – 4 %, základ daně je cena nemovitosti
- Dědická daň – lineární sazba, platí se z hodnoty dědictví přesahující 300.000 GBP, platí se 40 % z hodnoty dědictví a 20 % z některých darů 7 let před smrtí zůstavitele (obojí nad stanovený limit)

Velká Británie, majetkové daně I

- Zdanění nemovitostí – část výnosů z daně z nemovitostí plyne do místních rozpočtů, část do státního rozpočtu
- Daň z nemovitostí č. 1: Council Tax – zdanění nemovitostí obecně – výjimky z této daně se liší pro jednotlivé země (Skotsko, Anglie, Wales, Severní Irsko), zavedena od 1. 4. 1993 (dříve tzv. Community Charge)
 - - konstantní sazba daně pro jednotlivé valuation bands
 - - valuation bands se rozdělují podle časové ceny nem.

Velká Británie, majetkové daně II

- Daň z nemovitostí č. 2: Uniform Business Rate
 - pouze nemovitosti sloužící k podnikání –
 - česky obchodní daň – 42,2% ze základu daně

Švédsko - samospráva

- Místní samospráva:
- 1) okresy (kommun) – 290 celkem
- 2) hrabství (Län) – 21 celkem
- - obce samotné nemají zvláštní samosprávu

Švédsko – důchodové daně

- Místní daň z příjmů – pouze fyzické osoby u příjmů ze závislé činnosti a podnikání – lineární sazba obvykle okolo 31,6%, stanovuje municipalita
- Dvojí zdanění příjmů – zároveň s daní z příjmů vybíranou státem
- Místní daň z příjmů právnických osob není stanovena

Švédsko – transferové daně

- Od 1. 5. 2005 neexistuje ve Švédsku dědická a darovací daň – dříve tvořily příjem místních rozpočtů

Švédsko – majetkové daně

- Net wealth tax (daň z čistého bohatství) – i z majetku v zahraničí – není příjmem ÚSC
- Daň z nemovitostí 1% pro byty a nebytové prostory a pro nepronajímané komerční prostory, 0,5 % pro pronajímané prostory (komerční i obytné) a pro průmyslové prostory (továrny atp.) - základ daně 75% odhadní hodnoty nemovitosti, pro nové stavby do 5 let od jejich postavení pouze 50% - placené ÚSC

Norsko - samospráva

- Místní samospráva:
- 1) okresy (kommun) – 434 celkem
- 2) hrabství (fylker) – 19 celkem
- - obce samotné nemají zvláštní samosprávu

Norsko – důchodové daně

- Neexistuje dvojí zdanění místní daní z příjmů
- Státní daň z příjmů tvoří část příjmů územní samosprávy

Norsko – transferové daně

- Daň z převodu nemovitostí není stanovena
- Dědická daň – progresivní sazba, až 30 %

Norsko – majetkové daně

- Daň z nemovitostí
- - nepovinná (výjimka)
- - stanovuje ji územní samospráva
- - lineární sazba mezi 0,2 – 0,7 % podle oblasti

Finsko - samospráva

- Místní samospráva:
- 1) provincie (läänit) – 5 celkem + speciální teritorium – není samosprávou ve striktním slova smyslu (představitelé jmenováni státem)
- 2) komuny (communes)

Finsko – důchodové daně

- Místní daň z příjmů – pouze fyzické osoby u příjmů ze závislé činnosti a podnikání – lineární sazba 16 - 21%, stanovuje municipalita
- Církevní daň z příjmů pro členy církve – lineární sazba v rozsahu 1 - 2,25%
- Trojí zdanění příjmů – zároveň s daní z příjmů vybíranou státem a církevní daní z příjmů
- Místní daň z příjmů právnických osob není stanovena, obce získávají část výtěžku daně z příjmů PO vybírané státem

Finsko – majetkové daně

- Daň z nemovitostí – vždy, stanovuje ji územní samospráva, výnos pouze do rozpočtů ÚSC, lineární sazba mezi 0,5 – 1 % podle oblasti (zahrnuje i pozemky), výjimky pro další nemovitosti – lineární sazba 0,22 – 0,5 % pro byty a obytné domy, 1 – 3 % pro rozestavěné stavby
- Příjmem ÚSC je i část daně z příjmů právnických osob (spolu se státem a 2 uznanými církvemi)

Finsko – transferové daně

- Daň z převodu nemovitostí – property transfer tax – lineární sazba 4%, základ daně časová hodnota nemovitosti
- Dědická daň – progresivní sazba, až 16 %

Daň z nemovitostí u místních rozpočtů

Ze mě	Podíl daně z nemovitostí na celkových příjmech místních rozpočtů	Podíl daně z nemovitostí na hrubém domácím produktu
Velká Británie	99,13	1,36
Nizozemí	62,21	0,77
Portugalsko	18,69	0,76
Španělsko	12,43	1,89
Itálie	32,58	0,89
Německo	15,46	0,59
Francie	23,76	1,49
Rakousko	4,97	0,44
Dánsko	6,53	1,00
Lucembursko	4,77	0,16
Česká republika	5,18	0,24
Finsko	3,97	0,41

Shrnutí

- Zdanění v severských zemích mnohdy přesahuje 50% příjmů
- Obvyklé vysoké zdanění důchodovými daněmi
- Daň z nemovitostí nejběžnějším zdrojem příjmů územních samosprávných rozpočtů